

V PASTI POHLAVÍ

SILVIE LAUDER NAPSALA KNIHU O ŽENÁCH, MUŽÍCH A FEMINISMU

TEXT: MARTIN GROMAN, FOTO: LENKA DOLANSKÁ

Jako novinářka týdeníku Respekt jsem původně hodně psala o politice, vždy mě ale zajímaly také nejrůznější společenské otázky. Jak jsem si postupně všímala témat dotýkajících se specificky žen, stále ostřeji jsem vnímala zjevný rozpor mezi rozšířeným přesvědčením, že v tomto směru u nás dávno nemáme co řešit, protože volební právo přece ženy dostaly, a dlouhým seznamem problémů, které řešení jednoznačně vyžadovaly. A vyžadují nadále.

Neférové podmínky na trhu práce, následkem nichž ženy vydělávají méně a jsou více ohroženy ekonomickými problémy i přímo chudobou (třeba ve stáří). Sexuální násilí, které je jen minimálně hlášeno, diskutabilně trestáno a obestřeno sítí lidových pověr. Nedostatek žen v politice a veřejném životě, který má konkrétní dopady v tom, co je považováno za politickou prioritu a reálně se řeší. Přetrvávající ideál ženy coby téměř výhradní pečovatelky o domácnost, děti i starší příbuzné. Předsudky o tom, že pečovat

o druhé se pro ženy hodí, spousta dalších činností se ale pro ně naopak velmi nehodí: kariéra ve vrcholovém sportu nebo na operačním sále. Posunutý pohled na vlastní historii, v níž hrála rovnost žen a mužů klíčovou roli při ustavování samostatného státu, ale postupem let se z oslavovaných masarykovských ideálů jaksí vytratila.

A jak jsem psala jeden text za druhým, stále více jsem si uvědomovala, že propast mezi realitou a přesvědčením o tom, jak ta realita vypadá, je nutně pomoci nějak překlenout. Jinak na tom budeme dlouhodobě tratit úplně všichni. A tak jsem se rozhodla, že jednou z cest je shromáždit hromadu

nasbíraných znalostí a postřehů do knihy. Vyšla v půlce června pod názvem V pasti pohlaví a cesta od prvního promýšlení ke svazku jedenácti esejů, které zabírají celkem čtyři sta stran, nebyla jednoduchá. Jednak proto, že mi do psaní nejprve vpadla pandemie a následně válka. Ale zejména proto, že mi velmi záleželo na tom, aby vznikla kniha poctivě ozdrojovaná a pečlivě vyargumentovaná, ale zároveň čtivá a vstřícná i k lidem, které zmíněná témata dosud úplně nezajímala. A když budu hodně optimistická – a mám k tomu někdy sklony, tak možná i pro lidi, kteří dokonce dosud debatu o podobných tématech vyloženě odmítali.

A první reakce na knihu naznačují, že se mi to možná i povedlo. Napsal mi třeba čtyřiapadesátiletý muž, který sice podle svých slov patří do „dinosaurů generace mužů“, ale zároveň se považuje za otevřeného: „Hrozně mě překvapilo, jak málo toho vím a jak je diskriminací žen prolezlé téměř vše. Děkuji za otevření očí.“

CO ČTE SILVIE LAUDER

V poslední době hlavně autorky. **Po-rodni bába** finské autorky Katji Kettu se sice stala literární senzací před řadou let, já jsem se k ní dostala teprve nyní. A uhranula mě jak ústřední milenecká dvojice (byť to zdaleka nejsou jednoznačně pozitivní postavy), tak historické souvislosti konce války na severu Finska i expresivní jazyk. Na nočním stolku na mě čekají i další její

knihy, **Sběratel dýmek** nebo **Vlčí růže**. Z novějších jsem se zakousla do povídkového souboru **Co ti svírá hrdlo** mé oblíbené nigerijské spisovatelky Chimamandy Ngozi Adichie. Podařilo se jí to, co obvykle – na malé ploše a úsporným jazykem vykreslit velká dramata a životní zvraty, některé povídky jsou zasazené do afrického kontextu, jiné mezi Nigerijce žijící v USA. A nehoda

komerční ponorky nedaleko vraku Titaniku mi připomněla dětskou vášeň pro verneovky, z nichž nejraději jsem měla **Dvacet tisíc mil pod mořem**. Pořídila jsem si tedy v Knihobotu zachovalé vydání Albatrosu z osmdesátých let a vyrazila s kapitánem Nemem na podmořské dobrodružství a nostalgicky zpět do dětství. Z českých na mě čekají **Těla** Kláry Vlasákové.